

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, *Υπὲρ Μαντιθέου* §§12-13

A1

α. – Σ: *Ἔτι δ', ὧ βουλή, οὐδεὶς ἂν ἀποδείξαι περὶ ἐμοῦ δύναίτο οὔτε δίκην αἰσχρὰν οὔτε γραφὴν οὔτε εἰσαγγελίαν γεγενημένην / καίτοι ἐτέρους ὁρᾶτε πολλάκις εἰς τοιούτους ἀγῶνας καθεστηκότας.*

β. – Λ: *ὅτε τὴν συμμαχίαν ἐποιήσασθε πρὸς [τοὺς] Βοιωτοὺς καὶ εἰς Ἀλίαρτον ἔδει βοηθεῖν*

γ. – Σ: *ὑπὸ Ὀρθοβούλου κατειλεγμένος ἵππεύειν/ τῷ Ὀρθοβούλῳ ἐξαλεῖψαί με ἐκ τοῦ καταλόγου*

δ. – Σ: *ἐτέρων ἀναβάντων ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀδοκιμάστων παρὰ τὸν νόμον*

ε. – Λ: *ἔφην τῷ Ὀρθοβούλῳ ἐξαλεῖψαί με ἐκ τοῦ καταλόγου, ἡγούμενος αἰσχρὸν εἶναι τοῦ πλήθους μέλλοντος κινδυνεύειν ἄδειαν ἐμαυτῷ παρασκευάσαντα στρατεύεσθαι*

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Ξενοφῶν, *Ἑλληνικά Βιβλ.3 κεφ.5 §§21-23*

Επισήμανση: Το συγκεκριμένο παράλληλο κείμενο από τα *Ἑλληνικά* του Ξενοφώντα επιβεβαιώνει από τη μία τον ισχυρισμό του Μαντίθεου για την υπεροχή του ιππικού και τη μεγαλύτερη ασφάλεια που παρείχε στους Αθηναίους και Βοιωτούς αναβάτες, αλλά από την άλλη δεν διαφαίνεται ότι οι οπλίτες στη συγκεκριμένη περίπτωση θα αντιμετώπιζαν σοβαρό κίνδυνο από το εχθρικό πεζικό, καθώς υπήρχε απροθυμία στη συμμαχία των Πελοποννησίων. Επομένως, θα μπορούσε να αξιοποιηθεί διττά: είτε ως προς την εμβάθυνση της συγκεκριμένης ιστορικής αναφοράς που κάνει ο Μαντίθεος είτε ως προς την αξιολόγηση της στάσης του Μαντίθεου συνεκτιμώντας και τις ιστορικές πληροφορίες του Ξενοφώντα.

B4. αδύναμος/η, κατάσταση, σκεπτικός/ή, όραση, διαφημίσεις

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Αίσχίνης, *Κατὰ Κτησιφῶντος* §§5-6

Ενδεικτικές νεοελληνικές αποδόσεις

Ενώ λοιπόν έτσι έχουν τα πράγματα και οι περιστάσεις για την πόλη είναι κρίσιμες, πράγμα που διαπιστώνετε και εσείς, ένας μόνο από τους θεσμούς του πολιτεύματος παραμένει σε ισχύ, αν τυχαίνει να γνωρίζω και εγώ κάτι, η δυνατότητα να καταγγέλλει κανείς αυτούς που εισηγούνται παράνομα	Κάτω από τέτοιες συνθήκες, και σε μια πολιτική κατάσταση τη σοβαρότητα της οποίας καταλαβαίνετε εσείς οι ίδιοι, μόνο ένα στοιχείο του πολιτεύματος μένει σε εμάς - αν μπορώ κι εγώ να γνωρίζω κάτι - τις αγωγές κατά παράνομων κινήσεων. Αλλά αν τις ακυρώσετε και αυτές, ή το επιτρέψετε σ'
---	--

ψηφίσματα. Αν όμως καταργήσετε και τον θεσμό αυτόν ή επιτρέψετε να κάνουν αυτό σε όσους το επιδιώκουν, σας προειδοποιώ ότι, χωρίς να το αντιληφθείτε, θα έχετε εκχωρήσει λίγο λίγο την πολιτική εξουσία σε μια μικρή ομάδα ανθρώπων. Γνωρίζετε πολύ καλά, Αθηναίοι, ότι σε όλο τον κόσμο υπάρχουν τριών ειδών πολιτεύματα, το δικτατορικό, το ολιγαρχικό και το δημοκρατικό. Οι πόλεις που έχουν δικτατορικό και ολιγαρχικό καθεστώς διοικούνται σύμφωνα με τις διαθέσεις των κυβερνώντων, ενώ οι δημοκρατικές πόλεις σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Κανείς λοιπόν από σας ας μην αγνοεί αυτό, αλλά ας γνωρίζει καλά ο καθένας σας ότι, όταν μπαίνει στο δικαστήριο καταγγελία για πρόταση παράνομου ψηφίσματος, την ημέρα αυτή πρόκειται να δώσει την ψήφο του για την ελευθερία να εκφράζει τη γνώμη του. Αυτός, άλλωστε, είναι και ο λόγος που ο νομοθέτης έθεσε στην αρχή του όρκου των δικαστών «θα ψηφίσω σύμφωνα με τους νόμους», επειδή γνώριζε καλά ότι, όταν εφαρμόζονται οι νόμοι, διασφαλίζεται και η δημοκρατία.

Μτφρ. Α.Ι. Γιαγκόπουλος. 2012.

Γ4.

α.

γινώσκων: είναι κατηγορηματική μετοχή στο υποκείμενο του ρήματος *τυγχάνω* (έγώ).

ὕμῖν: είναι (έμμεσο) αντικείμενο στο *προλέγω*.

αἱ δημοκρατούμεναι: (επιθετική μετοχή ως) επιθετικός προσδιορισμός στο *πόλεις*.

εκείνους που προσπαθούν να τις ακυρώσουν, σας προειδοποιώ ότι πριν το καταλάβετε θα παραδώσετε βήμα-βήμα τα δικαιώματά σας σε μια ολιγομελή παράταξη. Υπάρχουν, όπως γνωρίζετε, συμπολίτες, τρεις μορφές διακυβέρνησης στον κόσμο τυραννία, ολιγαρχία και δημοκρατία. Οι τυραννίες και οι ολιγαρχίες διοικούνται σύμφωνα με την ιδιοσυγκρασία των αρχόντων τους, αλλά τα δημοκρατικά κράτη σύμφωνα με τους δικούς τους νόμους. Κανένας από εσάς μην το ξεχάσει αυτό, αλλά ο καθένας ας έχει κατά νου σαφώς ότι όταν μπαίνει σε μια αίθουσα δικαστηρίου για να δικάσει ως ένορκος αγωγή κατά παράνομης κίνησης, εκείνη την ημέρα θα ψηφίσει υπέρ ή κατά της δικής του ελευθερίας λόγου. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο ο νομοθέτης έβαλε πρώτα στον όρκο των ενόρκων αυτά τα λόγια: «Θα ψηφίσω σύμφωνα με τους νόμους». Διότι ήξερε καλά ότι εάν οι νόμοι τηρούνται πιστά για το κράτος, η δημοκρατία διατηρείται επίσης.

Μτφρ. στα αγγλικά Charles Darwin Adams. 1919. Απόδοση στα νέα ελληνικά – Διασκευή από την Επιστημονική Ομάδα.

δικάσων: είναι (συνημμένη τελική μετοχή ως) επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο ρήμα *είσιη*.

τῶν δικαστῶν: είναι ετερόπτωτος προσδιορισμός (γενική υποκειμενική) στο *ᾠρκω*.

β. Η αντωνυμία **τοῦτ'(ο)** επεξηγείται με τη δευτερεύουσα (ονοματική) ειδική πρόταση *ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ μέλλει τὴν ψῆφον φέρειν περὶ τῆς ἑαυτοῦ παρρησίας*. Η ειδική πρόταση εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο *ὅτι* που δηλώνει αντικειμενική κρίση-γνώμη και εκφέρεται με οριστική ενεστώτα (*μέλλει*) που δηλώνει το πραγματικό.